

A 52

Intro

Today we will learn בע"ה of נדרים of נ"ב
Some of the topics we will learn about include.

The Halachos of

הנודר

מן החלב

A נדר from milk

מן הקום

A נדר from whey

מן הגבינה

A נדר from cheese

The Machlokes רבי יהודה וחכמים regarding the case of הנודר

הנודר מן הבשר, a נדר from meat, whether

מותר ברוטב ובקיפה

The מותר, the sauce, and קיפה, the small bits that lie on the bottom of the pot, are permitted

A

הנודר...

מן החלב מן הקום מן הגבינה

Machlokes רבי ירמיה ורבי חייקין regarding

הנודר מן הבשר

whether

מותר ברוטב ובקיפה

B

The distinction between

נדר מן הבשר

A נדר from meat

And

נדר מבשר זה

From THIS piece of meat

The Halachah of

אמר קונם זיתים וענבים אלו שאיני טועם

אסור בהן

וביוצא מהן

One who states "I will NOT taste THESE olives and grapes,"

Those זיתים וענבים, and even the oil and wine that are squeezed out, are all prohibited.

B

The distinction between...

נדר מן הבשר נדר מבשר זה

אמר

קונם זיתים וענבים אלו
שאיני טועם

אסור בהן
וביוצא מהן

C The question of שאיני טועם דוקא
 When one makes a נדר in which he states טועם, I will NOT taste,
 Does he intend to include יוצא בהן, the by-products, in the נדר?

C

The question of
שאיני טועם דוקא?
 Does he intend to include the by-products?

D Some of the terms and concepts we will learn about include

מין בשאינו מינו בטל בששים
 If a דבר איסור, prohibited item of one sort, got mixed into a דבר היתר, permitted item of another sort.
 אם יש בו ששים נתבטל האיסור
 If the איסור amounts to ששים, sixty times, the איסור, the איסור is nullified, and the תערובות, the mixture, is permitted.
 However אין בו ששים לא נתבטל האיסור
 If the איסור does NOT amount to sixty times the איסור, the איסור is NOT nullified, and the תערובות is forbidden.

D

מין בשאינו מינו בטל בששים

אין בו ששים לא נתבטל האיסור

אין בו ששים לא נתבטל האיסור

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

הנודר מן החלב
מוותר בקום

If a person makes a נדר from חלב, he's prohibited only from milk, but he's permitted in whey, because, as the Gemara explains;

באתרא דרבנן
קרו לחלבא חלבא
ולקומא קומא

In the תנא קמא's area people referred to milk as חלב, and to whey as קום. Therefore, whey is NOT included in the word חלב.

However

ורבי יוסי
אוסר

ורבי יוסי holds that both milk and whey are prohibited, because

באתריה דרבי יוסי
לקומא נמי קרו ליה קומא דחלבא

In יוסי's area people referred to whey as חלבא. Therefore, whey IS included in the word חלב.

Similarly

מן הקום
מוותר בחלב

In the reverse case, when he made a נדר from קום, the תנא קמא holds that only whey is prohibited, but milk is permitted, for the same reason;

באתרא דרבנן
קרו לחלבא חלבא
ולקומא קומא

However, the Ran adds that according to רבי יוסי both milk and whey are prohibited, because

כיון דקרי להו קומא דחלב
הוי להו דבר אחד

In יוסי's area, since they refer to whey as חלבא, they are one entity.

The Mishnah continues;

אבא שאול אומר
הנודר מן הגבינה
אסור בה בין מלוחה וטפלה

When a person makes a נדר from cheese, both salted and bland cheeses are prohibited.

=====

1

משנה:

הנודר מן החלב

ורבי יוסי
אוסר

Both are prohibited

באתריה דרבי יוסי
לקומא נמי קרו ליה
קומא דחלבא

תנא קמא
מוותר בקום

He's permitted in whey

באתרא דרבנן
קרו לחלבא חלבא
ולקומא קומא

מן הקום

ורבי יוסי
אוסר

Both are prohibited

כיון דקרי להו
קומא דחלב
הוי להו דבר אחד

תנא קמא
מוותר בחלב

He's permitted in milk

באתרא דרבנן
קרו לחלבא חלבא
ולקומא קומא

אבא שאול אומר

הנודר מן הגבינה

אסור בה
בין מלוחה וטפלה
Salted and bland cheeses
are prohibited

2 The Mishnah continues

הנודר מן הבשר

מותר ברוטב ובקיפה

If one makes a נדר from meat, only actual meat is prohibited. However, the רוטב, the sauce, and קיפה, the small bits at the bottom of the pot, are permitted, because, as the ר"ש explains

דמשמע בשר דוקא

מה שנקרא בשר

בשר are not called בשר.

ורבי יהודה

אוסר

ורבי יהודה holds that רוטב וקיפה ARE prohibited, because,

דכיון שיש בו טעם בשר אסור

רוטב וקיפה ARE considered בשר, because they have the flavor of meat.

2

הנודר מן הבשר

ורבי יהודה

אוסר

רוטב וקיפה
are prohibited

דכיון שיש בו טעם בשר
אסור

תנא קמא

מותר

ברוטב ובקיפה

The sauce
and the small bits
at the bottom of the pot
are permitted

דמשמע בשר דוקא
מה שנקרא בשר

3 אמר רבי יהודה מעשה ואסר עלינו רבי טרפון בביצים שנתבשלו עמו רבי טרפון relates an incident of a נודר in which prohibited even the eggs that were cooked with the meat; apparently, because it has טעם בשר.

אמרו לו כן הדבר אימתי בזמן שיאמר בשר זה עלי שהנודר מן הדבר ונתערב באחר אם יש בו בנותן טעם אסור The Chachamim replied that indeed we agree in the case of בשר זה and רבי טרפון but there is a difference between הדבר: In the case of רבי טרפון the נודר made a נדר from בשר זה THIS specific piece of meat; Therefore, the meat becomes a דאסורא, a prohibited piece, and we treat it as any other דבר אסור in which טעמו אסור If the בשר got mixed into other permitted foods, the תערובת, the mixture, becomes אסור, if ליכא ששים בשל היתר The אסור does not have sixty times the amount of the היתר, and the flavor of the meat can be felt. That's why the ביצים שנתבשלו עמו are אסור, and so too the which certainly have בשר רוטב וקיפה טעם בשר.

3

אמר רבי יהודה
מעשה ואסר עלינו רבי טרפון
בביצים שנתבשלו עמו
Even eggs cooked with the meat

Apparently, because it has טעם בשר

אמרו לו כן הדבר
אימתי בזמן שיאמר בשר זה עלי
שהנודר מן הדבר ונתערב באחר
אם יש בו בנותן טעם
אסור

In the case of the Mishnah:
מן הבשר
The תנא קמא holds
בשר וקיפה are not included
in the term בשר
As the Rosh explains:
לא אסר צמון אלא בדבר הנקרא בשר

In the case of רבי טרפון:
בשר זה
If the בשר got mixed into
other permitted foods
the mixture becomes אסור
איכא לליב בשר היתר

4 However, in the case of the Mishnah הנודר מן הבשר, where he made the נדר from בשר - meat in general - the תנא קמא holds that בשר רוטב וקיפה are not included in the term בשר. As the Rosh explains; לא אסר עצמו אלא בדבר הנקרא בשר

Similarly, the Mishnah continues הנודר מן היין מותר בתבשיל שיש בו טעם יין If one makes a נדר from wine in general, only wine is prohibited, but food that has the flavor of wine is permitted, because, as the Ran explains משמעותו כשהוא בעין He meant actual wine. However אמר קונם יין זה שאני טועם ונפל לתבשיל אם יש בו בנותן טעם אסור If he said THIS wine, food that has the flavor of this wine is also prohibited. =====

4

אמר קונם יין זה
שאני טועם
ונפל לתבשיל
אם יש בו
בנותן טעם
הרי זה אסור

הנודר
מן היין
מותר
בתבשיל
שיש בו טעם יין
משמעותו
כשהוא בעין

5 Zugt Di Mishnah
הנודר מן הענבים
מותר בין
If one makes a נדר from grapes in general, only grapes are prohibited, but wine is permitted.
Similarly
מן הזיתים
מותר בשמן
If one makes a נדר from olives, only olives are prohibited, but oil is permitted.
However
אמר קונם זיתים וענבים אלו שאיני טועם
אסור בהן
וביוצא מהן
If one states "I will NOT taste THESE olives and grapes," he's forbidden in those זיתים וענבים אלו, and even its oil and wine are also prohibited.

6 The Gemara has a question
בעי רמי בר חמא
אלו דוקא או שאיני טועם דוקא
Which are the critical words that create the above distinction?
אלו
Or
שאיני טועם
And after some discussion, the Gemara concludes:
באלו לא קא מיבעיא לן
דדוקא הוא
If he said אלו, it certainly indicates that he meant
יוצא מהן וטעמו
To be
אסור
As explained earlier;

כי מיבעיא לן
בשאיני טועם
דוקא או לאו דוקא
Does אלו also indicate that he means for
יוצא מהן וטעמו
To be
אסור

This question remains unresolved.

